

Wychodzi dwa razy dziennie, o godz. 12-tej w po-
łudnie i o godzinie 6-tej
wieczorem.

PRENUMERATA wynosi
w Krakowie: miesięcz-
nie 2 kor., kwartalnie
kor. 6, za jednorazowe
zamówienie do domu do-
łącza się 40 hal., za dwa-
razowe 60 hal.

Na prowincji: miesięcz-
nie kor. 3 hal. 70, kwar-
talnie kor. 8. W państwie

Niemieckim kwartalnie kor. 10; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za nieopłacone nie podlegają opłacie pocztowej. — Receptów redakcji nie zwraca
waracową wysyłkę dziennie dopłaca się 60 hal. miesięcznie. Zmiana adresu. 40 hal. / Adres Red.: Ul. św. Krzyża 1. 7. Adres tel. „Głos Narodu“ Kraków. Tel. Nr. 109

GŁOS NARODU

Dziennik polityczny założony w r. 1892 przez JOZEFĄ ROGOSZĄ.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

Ogłoszenia (inzeraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze inzeratorem „Głosu Narodu“, róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej L. 66
Od miesiąca wiersza drobnym pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerczy, za każdy następny raz 12 hal. skład tabelaryczny, listowy, od wiersza 80 hal. za pierwszy raz
każdy następnym 12 hal. — Nadesłane po 40 hal. od wiersza za każdy raz. — Nekrologi itd. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Jankowski, Pasaż
Hannemann, w Wiedniu Haasenstein & Vogler, M. Opelik, M. Dukas, M. Schalek, E. Braun, Kutschera & Schlerl, R. Mezes, Friedl, w Berlinie F. E. Cos, w Budapeszcie.
J. Leopold, w Paryżu de Raczkowski 14 Cite de Trevise, F. Jones & Cie.

Nr. 87.

Kraków, piątek 21 lutego 1908 r.

Rok XVI.

Ruch przedwyborczy.

Rada Narodowa. Na posiedzeniu od-
bytem dnia 19 bm. Rada Narodowa zatwier-
dziła następujące kandydatury:

Na powiat rudecki Aleksandra hr.
Skarbka, marszałka powiatowego;

Na powiat przemysłański JE. Ro-
mana hr. Potockiego.

Z Krosna donoszą nam: Dnia 5 lutego
br. przedstawił poseł p. Wincenty Jabłoński
w „Sokole“ sytuację polityczną w parlamencie
ze stanowiska „Unii demokratycznej“, a dr Jan
Kanty Jugendfein program wyboru posła do
Sejmu krajowego na zasadach demokratycz-
nych. W zapale jednak oratorskim dotknął
dr. Jugendfein boleśnie urzędników, którzy so-
lidarnie przez specjalną delegację zażądali od
niego satysfakcji, co też przyobiecał uczynić
przy najbliższej sposobności.

Szczególnie zuchwale zachował się na tem
zgromadzeniu koncyjent adwokacki wyznania
mojżeszowego, ale dostał za to należną odpra-
wę.

Uchwalono wniosek co do wyboru komi-
tetu, popierać mającego kandydata o zasa-
dach demokratycznych. Dr. Jugend-
fein oświadczył przytem, że kandydatury swo-
jej na posła do Sejmu krajowego nie zgłosił.
Wreszcie wybrano komitet przedwyborczy z
48 osób z różnych stanów.

Dnia 9 bm. odbył poseł Jan Stapiński na
Krośńkiem Niżnem zgromadzenie przedwybor-
cze, stawiając swoją kandydaturę w powiecie
krośnieńskim na posła do Sejmu krajowego i
przedstawiając złączenie się Ludowców z Kon-
serwatystami, co zgromadzenie włościanie za-
probowali.

Nowy Sącz. Komitet przedwyborczy
Unii demokratycznej uchwalił postawić prze-
ciw ministrowi Korytowskiemu kandydaturę
na posła do sejmu kupca p. Feliksa Rittera.
Wybór jednak d-ra Korytowskiego, którego
popiera gorliwie rada miejska i burmistrz dr.
Barbacki, jest zapewnionym.

Kandydatury Izby handlowych.
● mandat z krakowskiej Izby handlowej ubie-
gać się zamierza p. Rafał Landau, wice-
prezes kahału krakowskiego. O mandat kazi-
mierski kompetuje zaś drugi przywódca ka-
hałników, wiceprezydent Sare. W razie gdyby
p. Sare ustąpić musiał kandydatury kazimier-
skiej niezawisłemu żydowi Ignacemu Lan-
dauowi, jak to sobie życzą „niezawisli“ o
mandat z Izby, gotowa powstać między przy-
wódcami kahałników walka. P. Sare bowiem
musi być posłem sejmowym — tak zawyroko-
wano u góry.

We Lwowie kandyduje z Izby handlo-
wej niedoszły poseł do parlamentu Horowitz.
W Brodach Izba handlowa postawiła
jednocześnie kandydaturę d-ra Stanisława Rit-
tla.

Wszystkie trzy mandaty z Izby handlowych
wpadną w ręce żydów. Dla handlu chrześci-

jańskiego jest to smutna rzeczywistość słabo-
ci i braku organizacji. Oczywiście poseł ży-
dowski będzie, jak p. Lowenstein w ostatniej
sesji z zaciętością występować przeciw hand-
lowi chrześcijańskiemu zwłaszcza na wsi.

Zgromadzenie wyborców z gmin
podmiejskich. W poniedziałek d. 17
bm. o g. 6 wieczór w salach polsk. Związku
narodowego przy ul. Karmelickiej l. 4 odbyło
się zgromadzenie wyborców z gmin podmiej-
skich celem omówienia i ustalenia kandydatury
na Sejm krajowy. Zebranie zagał p. Me-
resiński z Grzegórzek. Przewodniczącym
wybrano p. Misiorowskiego, naczelnika
gm. Czarna wieś. Po przemówieniach ks. po-
sła Szpondra i p. Prusa z Grzegórzek wywie-
zoła się nader żywa dyskusja, w której wzięło
udział kilkunastu mowców. Po zamknięciu dy-
skusji przewodniczący zarządził głosowanie co
do wyboru kandydata na posła do sejmu. Ze-
brani oświadczyli się prawie jednogłośnie za
kandydaturą ks. posła Szpondra, gdyż p. Prus
zrzekł się kandydowania na rzecz ks. p. Szpon-
dra, a na p. Ptaka padły dwa głosy a właściwie
tylko głos jeden, bo drugi głos oddał na p.
Ptaka p. Moksa, wyborca z Wyciąz, który do
gmin podmiejskich nie należy, a na to zebranie
przybył dla postawienia i popierania p.
Ptaka. Zważywszy, że gminy podmiejskie roz-
porządza 60 głosami, to wybór ks. Szpondra
na posła sejmowego ziemi krakowskiej można
by uważać jako pewny, zwłaszcza, że ks. Szpon-
der może liczyć na znaczną liczbę głosów od
włościan, u których cieszy się niezwykłym za-
ufaniem, a to dla swej skromności, prostoty i
szczerego a serdecznego postępowania z wło-
ścianami. Jest to prawdziwy syn ludu, które-
mu się w zupełności na usługi oddał, nie szu-
kając w tej pracy żadnych osobistych korzyści.

Otrzymujemy następujące pis-
mo: Z upoważnienia szerszego grona wybor-
ców do sejmu z większej własności okręgu
krakowskiego, mamy zaszczyt zaprosić Szano-
wnych Wyborców tegoż okręgu na zgromadze-
nie przedwyborcze odbyć się mające w Kra-
kowie d. 5 marca br. o g. 4 tej popołudniu w
sali posiedzeń Towarzystwa Wzajemnych U-
bezpieczeń.

Stefan Bobrowski, Maryan Dydyński, dr.
Adam Jordan, dr. Witold Miłeski, ks. Franciszek
Starowieyski.

Listy z nad Newy.

Petersburg, 19 lutego

(O język polski w seminarjach w Króle-
stwie Polsk. Żądania Eulogiusza i „uprzejmość“
rządu. Szmidt wyrzucony z Dumy. Jego „po-
żegnalne przemówienie“. Polacy przyczyną kłę-
ski pod Cuszymą. Alarmy reakcyjnej prasy.
Adres szlachty moskiewskiej. Akompanjament
pogrzebowy).

„Istynno ruscy“ patrioci są zasmuceni. Na

obydwoch wczorajszych posiedzeniach Dumy
ponieśli porażkę.

Na przedpołudniowym obradowano znów
nad poszczególnymi artykułami projektu prawa
o wprowadzenie wykładu języka polskiego i prak-
tycznych lekcji arytmetyki w tym języku w
seminarjach nauczycielskich w Białej i Chel-
mie, oraz wprowadzenie etatowych posad nau-
czycieli języka polskiego w pozostałych semi-
narjach Król. Polskiego.

Jak wiadomo, przy poprzednich obradach
w tej sprawie słynny „poseł“ chełmaki, archie-
rej Eulogiusz zwrócił uwagę na niebezpieczeń-
stwo, jakie wynikałoby dla państwa rosyjskie-
go z wprowadzenia wykładów języka polskiego
do seminarjów w Białej i w Chelmie i domagał
się dlatego odzucenia projektu. I rzecz
charakterystyczna, przedstawiciel tego samego
rządu, który wniósł ten projekt do Dumy, o-
świadczył, że na to „niebezpieczeństwo“ nie
zwrócono uwagi i że rząd gotów jest najchę-
tniej zastosować się do żądań archiereja Eulogju-
sza. Duma jednak była innego zdania.

Widząc, że nie uda mu się utracić całej
ustawy „istynno ruski“ poseł Chelmski, dla
uratowania państwa zgłosił na wczorajszym
posiedzeniu poprawkę do projektu.

Mianowicie powołując się na otrzymane
przez niego telegramy od chełmskiego związku
narodu rosyjskiego, świadczące o przygno-
biającym (!) wrażeniu, wywołanym wśród lu-
dności miejscowej na wieść, że Duma pragnie
ugruntować na stałe wykład języka polskiego
w seminarjach w Białej i Chelmie, zaproponował
wprowadzenie do brzmienia pierwszego
artykułu następującej poprawki: „w razie gdy
znajdą się wychowawcy, pragnący uczyć się
języka polskiego“. Większością 193 głosów
przeciw 141 poprawką biskupa Eulogiusza przy-
jęto.

Przyjęcie tej poprawki świadczy jednakże,
że Duma, bądź co bądź uchwali wprowadze-
nie języka polskiego do seminarjów nauczy-
cielskich w Król. Polsk.

Zresztą jest to sprawa, która tylko dla nacjo-
nalnie „nastrojonej“ III Dumy mogła przedsta-
wić przedmiot do dyskusji. Bo skoro w szko-
łach początkowych jest wykładany język pol-
ski, a i arytmetyka ma być także wykładana
po polsku, to chyba jest rzeczą zrozumiałą, że
przyszli nauczyciele muszą się w seminarjach
uczyć tych przedmiotów, które mają wykładać.
Ale logika III Dumy chadza bardzo krętymi dra-
gami, więc nad tą, tak jasną, jak słońce spra-
wą, toczą się „głębokie“ obrady.

Na wieczornym posiedzeniu zakończyła się
wreszcie skandaliczna sprawa osławionego po-
sła mińskiego Szmida. Ten Benjaminek władz
miejscowych, dzięki którym udało mu się uzy-
skać, za pomocą oszustw, mandat poselski,
był jak wiadomo w swoim czasie skazany na
Syberję, za szpiegostwo na rzecz Prus.

Nie przeszkadzało to jednak wcale, że
stał się on bożyszczem „istynno ruskich“ pa-
tryotów i jednym z wybitniejszych „diejatie-
lej“ na Litwie. Ten szpieg pruski znalazł się
odrazu w roli „zbawcy“ Rosji, dzięki tylko temu,
że nie cofał się przed żadną nikczemnością
w napaściach na Polaków. Redagując czar-
no-secinowe i polakozerce „Minskoje Slovo“
zapelniał je wprost niesłychanymi fałszami.

On to sfabrykował owe słynne „cytaty“ z prasy polskiej, których naturalnie niktby nie doszukał się na szpaltach pism polskich, bo były wprost wyssane z palca. Ale „cytaty“ te, jak wiadomo powędrowały nawet na szpalty urzędowej „Rosji“, jako „niezbity“ dowód polskich „zbrodni“. Znalazłszy się w Dumie, Schmidt zorganizował tam „kresowe stronnictwo“, którego głównym zadaniem miała być walka z Polakami.

Ale szpieg w roli „zbawcy Rosji“ był już zbyt kompromitującym nawet dla umiarkowanej prawicy. Długo odwiekana sprawa weryfikacji jego mandatu doczekała się wreszcie rozstrzygnięcia. Wybór Schmidta uznano za nieważny. Warto zaznaczyć, że do ostatniej chwili nie stracił on pewności siebie. Wystąpił on z długą przemową, w której zaznaczył, że ludność gubernii wybrała (!) go, by bronił jej dobra. (!) Skasowanie wyboru będzie obelgą (!) dla tej gubernii.

Tego rodzaju wywody Schmidt zakończył oświadczeniem, że chodzi mu o zasadę, czy Duma szanuje prawo (!) czy też nie.

Ton mowy Schmidta był tak wyzywający, że nawet umiarkowana prawica była oburzona. Przeciw unieważnieniu wyboru Schmidta głosowało tylko 25 posłów ze skrajnej prawicy, wśród których było aż 7 popów.

Gdy członkowie Dumy wyrzucili wreszcie z swego grona szpiega pruskiego, „Nowoje Wremia“ nie przestaje go jeszcze uważać za „zbawcę Rosji“. Główny filar tego pisma, p. Mienszikow w obłądnie antypolskim wydrukował wprost humorystyczny artykuł, w którym dowodzi, że klęskę pod Cuszimą spowodowali Polacy, a dla zadokumentowania tych mądrych wywodów powołał się na „cytaty“ pism polskich, sfabrykowane przez Schmidta...

Po wyrzuceniu tego „iście rosyjskiego“ patrioty z Dumy, nie pozostanie mu chyba nic innego, jak zostać kolegą p. Mienszikowa. Na szpaltach „Now. Wrem.“ znajdzie duże pole do rozwinięcia swych wielostronnych talentów. A pora po temu jest właśnie najodpowiedniejsza. Cała prasa reakcyjna, z „Now. Wrem.“ na czele uderza we wszystkie surmy alarmowe. Bo posłuchajcie, jakie nieszczęścia wiszą nad Rosją. Ze czynownik, jak był, tak

i pozostał łapownikiem, dbającym więcej o swą kieszeń, niż o losy państwa, którym rządzi po dawnemu samowola i bezprawie to drobnostka. „Istanno ruscy“ publicyści swym wieszczym duchem przeczuwają gorsze rzeczy: Polacy opanowali Rosję i szykują się do powstania. Finlandja lada dzień zaatakuje zbrojną siłą Petersburg. Wojska tureckie już są na granicy, aby rzucić się na Kaukaz, a pomagać im będą ormiańscy rewolucjoniści i... polskie legiony. A tu do tego jeszcze Austria ma budować koleje na Bałkanach! Straszne rzeczy! Grzmia więc trąby Suworinów i Mienszikowych, a szlachta moskiewska znalazła ratunek od tych wszystkich nieszczęść. Uchwaliła „adres wiernopoddania“, którego treść sprowadza się do skromnego żądania: rozpędzić Dumę i powrócić do dawnych rządów! Tylko tyle.

W żądaniu szlachty moskiewskiej tkwi może najlepsze wyjaśnienie tych obłąkańczych alarmów, jakimi rozbrzmiewa obecnie reakcyjna prasa rosyjska. Ma to być zapewne akompanjament, przy którym „istanno ruscy“ zwolennicy „samodzierzawja“ pragną wyprawić pogrzeb Dumie i konstytucji...

Wybory w Czechach i Tyrolu.

PRAGA. Z 58 ostatecznie wybranych posłów w gminach wiejskich jest 26 czeskich agraryuszów, jeden Młodoczech Herold, jeden członek czesko-katolickiej partii ludowej, jeden samosistny agraryusz, dwaj niemieccy postępowcy, 11 niemieckich agraryuszów, 5 Niemców radykalnych, 2 członków niemieckiej partii ludowej, 5 Schoenerjanów, 2 narodowo niezawisł. między tymi minister Peschka, jeden wolnonarodowy agraryusz, jeden dżuki.

PRAGA. Ze 79 wyborów do sejmu w gminach wiejskich dotąd (g. 10 wiecz.) znany jest wynik z 73 okręgów z tego 58 ostatecznych. W 15 potrzebne są drugie wybory. Młodoczesi, którzy dotąd mieli 19 mandatów, stawiali kandydatów w 3 okręgach; z tych 1 przypadł przeciw agraryuszowi. Dr. Herold został wybrany, a dr.

Kramarz przychodził do drugiego wyboru o czeskim radykałem Lisym. W innych okręgach czeskich walka toczyła się głównie między agraryuszami i partią katolicką, która jednak dotąd uzyskała tylko 1 mandat. Hr. Sternberg, który kandydował w 2 okręgach, przypadł. W okręgach niemieckich wybrani przeważnie kandydaci kompromisowi wszystkich stronnictw niemieckich. W 2 okręgach wybrani Schoenerjanie.

Rozpoczęte wczoraj w Czechach wybory sejmowe, o których donoszą powyższe telegramy dały rezultat przewidywany, stwierdzający upadek młodoczeskiego stronnictwa, do niedawna panującego w całym kraju. Powtórzyło się zjawisko obserwowane podczas wyborów do parlamentu. Młodoczesi zostali pokonani na całej linii przez agraryuszów, tak, że w kurii wiejskiej przeszedł jeden jedyny młodoczech, dr. Herold, podczas gdy dr. Kramarz przychodzi do ścisłego wyboru.

Wprawdzie Młodoczesi mają zapewnionych kilka mandatów z mast i izb handlowych, ale nieulega już wątpliwości, że w przyszłym sejmie nie tylko utracili stanowisko dominujące, ale nawet będą stanowić grupę słabszą od agraryuszów. Przyczyny tej klęski są bardzo proste. Dopóki Czesi toczyli trudną i zaciętą walkę o prawa narodowe, partya, która wprowadziła do tej walki metodę ostrzejszą i uderzyła w ton nieprzejednanej opozycji, mogła uzyskać powodzenie wśród mas wyborczych, stęsknionych do zapewnienia sobie narodowego rozwoju.

Skoro jednak naród czeski zdobył sobie prawie zupełne równouprawnienie i skutkiem tego naprężenie narodowych pragnień osłabło, hasła polityczne młodoczechów, oparte przede wszystkim na bezwyznaniowym liberalizmie, straciły walor u społeczeństwa i przestały skłaniać wyborców około młodoczeskiego sztandaru. Bardzo prędko stronnictwo zamieniło się w garść wodzów bez armii, i klęska następowała po klęsce. Dziś już łatwo obliczyć moment, kiedy partya młodoczeska zniknie z politycznego horyzontu.

Ewolucya której ulega obecnie naród czeski, która w przyszłości zaakcentuje się jeszcze silniej, nie zmieni oczywiście stosunku Polaków

64)

Jan Okwiełko.

PRZED BURZĄ.

Po długiej chwili takiej męczarni, kaszel ustał i głowa chorego bezsilnie opadła na poduszki: był strasznie wyczerpany... oczy przykrył, silne wypieki występowały mu na twarzy, a nierówny oddech jęczał w piersiach.

— Uspokój się trochę, — pochylając się nad nim mówił Czarko.

— Jeśli cię męczy nasza wizyta, to wyjdziemy: ty może usniesz.

— Nie, zostańcie, — wykrzusił, chwytając go z wysiłkiem za rękaw: — to zaraz przejdzie.

Więc siedzieli milcząc i Borowski ze smutkiem patrzył na wychudłą twarz ex-kolegi, myśląc o tem, że wielka musiała być krzywda na życiu tego człowieka, żeby mózgi takim jadem wsiąknął w niego i tak mu truć nawet ostatnie chwile. Tymczasem powoli chory wracał do siebie i otwierał oczy. Wzrok jego padł na Zygmunta i gorzki wyraz znowu wystąpił mu na twarz.

— Teraz już moja znajomość nie będzie mogła skompromitować hrabiego Borowskiego, — mówił prawie szeptem. — Nikt nawet wie dzieć nie będzie, że Borowski chodził do jakiegoś tam umierającego Hreczkiewicza. Teraz można już mnie znać śmiało, no... i warto... nagroda w niebie... Szczęśliwi ci ludzie, którym tak łatwo... do nieba... to nie dla biedaków...

Zygmuntowi zrobiło się prawdziwie żal Hreczkiewicza.

Przestał czuć do niego dawniejszą odrazę, zapomniał w tej chwili wszystko, co tamten robił za każdym spotkaniem, żeby mu dokrzyć. Zbliżył się teraz zupełnie i siadł na łóżku.

— Daj lepiej pokój temu zrzedzeniu, — mówił serdecznie, — taka to i ta twoja choroba. Jedni umierają, a drudzy wychodzą z niej: poco się męczyć zawczasu?... Póki życia, póty nadziei, a ty jesteś porządnie silny, skoroś mnie mógł tak ostro wyłajać. Co tam! — Jeśli się nie lubili dawniej, to zapomnijmy o tem. Może być, że niechcący zrobiłem ci jaką przykrość, ale, wierzaj mi, że to było bezwiednie. Zresztą ty mnie zawsze łajałeś! — A ta twoja korka?... czegoś to dowodzi? — Tylko tego, że wszędzie są ludzie źli i głupi — nic więcej. Twoja bieda, żeś wpadł pomiędzy takich; gdybyś czasami był zachodził do mnie, zabaczyłbyś, żeśmy nie ludożercy i nie dzicy ludzie.

— A skądże mogłem wiedzieć, czy mnie nie wyrzucą, — burknął Hreczkiewicz. Słuchał jednak z przyjemnością mowy Zygmunta, która go uspakajała widocznie.

— Co prawda, to prawda, — przypominał sobie teraz, — zawsze ci wymyślałem. Cha, cha, cha, a cóż?... czemu nie miałem wymyślać?... Tego mi nikt zabronić nie mógł, nawet dobre wychowanie, cha, cha, cha...

— Jeśli ci to sprawiało przyjemność, to ostatecznie i mnie żadnej szkody nie przynosiło. O! wiesz co, — próbował żartować, — wymyślaj dalej.

— Napijemy się herbaty, co? — proponował Czarko, krzątając się koło imbryka i szklanki.

Borowski przyjmował zaproszenie, zaś Hreczkiewicz, zapominając, że herbatę przynosił mu Czarko, drwił:

Nie wiem, czy będzie smakować panu hrabiemu, zapewne przywykł do lepszej. Moja mizerna osoba doprawdy nie śmie nalegać.

Zygmunt milczał i tym razem, zagadując o czem innym, ale zachowanie się Hreczkiewicza wydało mu się przesadzonem nawet przy uwzględnieniu jego choroby. Dawniejsze jego uczucia względem kolegi brały górę i chociaż starał się wytłumaczyć sobie, że te uczucia obecnie są zbyt egoistyczne z jego strony, wy-czekiwał jednakże z niecierpliwością chwil wyjścia.

Kiedy się nareszcie razem z Czarką znaleźli na ulicy, odetchnął głębiej, jakby mu kamień spadł z piersi i rzekł,

— No, mam tego dość na długo. — Ależ to charakter!

— A gdzie chrześcijańska pokora? — spytał Czarko półżartem.

— Pokora pokora, — odparł Zygmunt. — Ja, widzisz, zrobię dla niego, co tylko zechcesz, ale już więcej tu nie przyjdę.

— Przyjdiesz, przyjdiesz, — upewniał malarz i dodał:

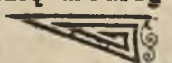
— Nie trzeba siebie oczerniać nawet przed samym sobą.

Na tem podali sobie ręce każdy poszedł w swoją stronę.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Gorsety

na miarę według najnowszych fasonów paryskich wykonuje w ciągu 8 godzin

paryska pracownia gorsetów

„FELICYA”

Kraków FLORYAŃSKA 2 (hotel Drezdeński, róg Rynku).

Gorsety

oryginalne francuskie w wielkim wyborze na składzie. — Zamówienia z prowincji uskutecznią się odwrotną pocztą. —

Przyjmuje gorsety do naprawy i czyszczenia.

KAKKJ od najtańszych do najdroższych w wielkim wyborze na składzie. KAKKJ

do Czechów i nie osłabi wzajemnych sympatyj opartych na wielu wspólnych interesach. Kto wie nawet, czy z agrarno-katolickim kierunkiem który zwycięża w Czechach na całej linii, nie łatwiej nam przyjdzie porozumieć się w wielu sprawach polityki bieżącej

WYBORY w TYROLU.

Dnia 19 b. m. odbyły się wybory z kurji wiejskiej do Sejmu tyrolskiego. Wybory przyniosły świetne zwycięstwo stronnictwom chrześcijańsko-społecznym tak niemieckiemu, jak i włoskiemu.

W dawnym sejmie tyrolskim zasiadało 20 konserwatystów i 10 chrześ.-społecznych niemieckich, nadto 10 posłów katolickich włoskich i 13 liberalów włoskich. Obecnie wybory w kurji wiejskiej zmioły zupełnie niemieckich konserwatystów z których ani jeden nie wejdzie do nowego Sejmu. Wybrano bowiem 20 chrześcijańsko-społecznych Niemców, 8 chrześ.-społecznych Włochów i 4 włoskich konserwatystów. Konserwatyści niemieccy spodziewają się zdobyć parę mandatów miejskich. Pownym jest tylko wybór ich byłego marszałka krajowego d-ra Kathreina, któremu chrześ.-społeczni nie postawią kontr-kandydata.

Wynik wyborów jest do pewnego stopnia niespodzianką. Nie przewidywano takiej klęski konserwatystów. Tymczasem kandydaci chrześ.-społeczni wyszli z wyborów prawie jednomyślnie. Wybory odbywały się pośrednio. Wśród wybranych znajdują się dwaj przywódcy chrześ.-społecznych dr. Schraffl i dr. Schoepfer. Głównym punktem programu chrześ.-społecznych w Sejmie jest wprowadzenie czteroprzymiotnikowego głosowania przy wyborach do Sejmu z usunięciem kurji. Liberali natomiast, którzy zdobędą pewną ilość mandatów w kurji miejskiej, występują stanowczo przeciw wyborom powszechnym, agadając się tylko na przemianę kurji wielkiej własności na kurję najwyższej opodatkowanych i na zniesienie kurji prałatów.

Mikołaj II, Pobiedonoscew i Witte.

(Ze wspomnień dworaka rosyjskiego).

III.

Przypominam sobie pewien obiad w ścisłym kółku (było jednakże 50 zaproszonych), kiedy nam, podnieconym uczcą, M. W. Kowalewskij odmalował stan zubożenia, w którym żyje lud. „Kielich nędzy wypito do dna“ — mówił. „Nie można już iść dalej. Jeżeli nie się nie zrobi dla włościanina, kto wie, dokąd go poprowadzi rozpacz“.

Te słowa były wypowiedziane na początku panowania Mikołaja II.

Gdyby w tej epoce car chciał posłuchać rad delegatów Ziemstw, mógłby odwrócić groźną przyszłość. Wojna z Japonją nie wybuchnęłaby, a później — rewolucja. Włościanie nie paliliby włości szlacheckich.

Pobiedonoscew starał się wszelkimi sposobami przeszkodzić reformom. On to ułożył dla cesarza oślawione przemówienie do deputacji przybyłej do Pałacu Zimowego. Była w niem definicja „zadań niestosownych“ Wzruszony Mikołaj II odczytał: „bezsensownych“ a słowo to wywołało przykre wrażenie w całym kraju, bo rozwiało wszelkie marzenia.

Wówczas w otoczeniu cara znajdował się człowiek, który ośmielił się stawić czoło Pobiedonoscewowi. Z ministrów cesarskich tylko Witte nie zawdzięczał protekcji prokuratora Synodu. To też ten ostatni nienawidził swego rywala z całej duszy. Powodzenie Wittego na stanowisku ministra skarbu, na którym umiał stać się człowiekiem niezbędnym, jego popularność — wśród ludności, która widziała w nim człowieka nowoczesnego, jego umysł liberalny — to bête noire Pobiedonoscewa.

Przepaść rozdzielała tych dwóch ludzi. Pierwszy ciągnął wóz państwowy w tył, drugi popychał go naprzód. Pierwszy czerpał swoją siłę z ksiąg, drugi z praktycznej znajomości

przedtem. Zamiast pozornych przeszkód, jakie mogły się wznieść między Łucyą a nim, sama Mina zacieśniała między nimi stosunki. Nie przypuszczał, ażeby ta propozycja była ze strony pani de Fontenay tylko nowym doświadczeniem. Zaszlepiło go szczęście, myślał, że wszystko już ocalone, kiedy wszystko już uważał zastracone.

A jednocześnie Mina mówiła do siebie:

— Nie oszuka mnie. Dla tej Łucyi ma więcej serca, niż chce to przedemną okazać. Miał ich być oboje na oku, ażeby się im swobodnie przyglądać i swobodnie osądzić. Tym sposobem będę wiedziała, czego mam się trzymać, do wiem się, czy Armand nadużył mego zaufania...

Serce ścisnęło się jej boleśnie na myśl, że trzeba będzie walczyć, a może nawet ugodzić.

Ożywiało ją jednak niezłomne postanowienie. Znieść nie mogła być oszukiwana. Wszystko już wolała, niż doczekać się politowania, że jest zaniedbywaną przez męża. Zdolną się czuła do najenergiczniejszych postępów, w obronie zagrożonego szczęścia, a jeżeli szczęście zginie, chciała przynajmniej mężną postawą zasłużyć sobie na szacunek tych, którzy świadomi będą jej nieszczęścia.

— Dziękuję ci za dobrą wolę — rzekła. — Spodziewałam się wszakże, że nie zechcesz, ażebym sama działała i że uczynisz wszystko, co będziesz mógł, ażeby nakłonić swą krewną.

— Nie wątp o tem.

— Od jutra?

— Od jutra, skoro sobie życzysz. Ale odpowiadam tylko za swe posłuszeństwo, a nie rolę za zgodę panny Andrimont.

— Dobrze! — odrzekła hrabina. — Zdaję się na twą dyplomację, potrafisz znaleźć argumenty, które ją nakłonią.

Armand nie podjął wcale tych słów ironicznych, skłonił się, nie odpowiedziawszy, a

spraw. Pierwszy, wykwintny mówca, fanatyk swych teorji, a przytem doświadczony dworak, drugi przeciwstawiał wszystkim teorjom nagi realizm faktów.

Witte zdawał sobie sprawę, jak złe wrażenie wywołują za granicą stosowane w Rosji takie środki reakcyjne, jak oddawanie studentów do wojska za karę, prześladowania raskolników i t. p.

Pobiedonoscew walczył z Wittem przy pomocy metody Bismarka.

Gdy kanclerz żelazny chciał pomieścić szybki dyplomacji rosyjskiej, natenczas pisał do Aleksandra II, że dany (niekorzystny dlań) projekt niewątpliwie wywoła „wzmoczenie się partji rewolucyjnej“. Tatiszczew w „Historji panowania Aleksandra II“ cytuje wiele takich listów, które nigdy nie chybiały celu.

Pobiedonoscew stosował tę metodę w walce z Wittem, opowiadając carowi i jego rodzinie, że Witte sprzyja z całej duszy rewolucjonistom. Podczas dyskusji w Radzie Państwa o oddaniu studentów do wojska, gdy Witte się temu sprzeciwiał, Pobiedonoscew nazwał go wobec wszystkich „człowiekiem czerwonym, socjalistą“. Zarzucano Wittemu, że jego najbliżsi współpracownicy byli dawniej rewolucjonistami, np.: Kowalewskij i Łangowoj, który, jak mówiono, był na Kongresie w Lipsku, gdzie zadecydowano śmierć Aleksandra II.

Car nie lubił Wittego, lecz nie miał go kim zastąpić. Dworacy — w ich liczbie kilku członków rodziny carskiej — niecierpieli Wittego „parweniusza, przyjaciela rewolucjonistów“.

Wzbudzał on przytem niezadowolnienie kamarylli dworskiej odmawiając często zbyt wygórowanym żądaniom pieniężnym.

Następujący fakt oświeciła dostatecznie stanowisko Wittego na dworze carskim.

Mieszkał ongi w Paryżu ks. Koczubej, doskonale znany w świecie zabaw i lichwiarzy. Pożył się ustawicznie, gdzie tylko mógł, lecz płacił bardzo rzadko. Pewnego dnia dowiaduje się wesoły Paryż, że książę ten przez małżeństwo z córką księcia Leuchtenberg stanie się bliskim krewnym cesarza Rosji. Po-

ponieważ Mina skierowała się ku drzwiom, poszedł za nią. Gdy przyszli do saloniku, przedzielającego ich pokoje, hrabina zatrzymała się na chwilę. W postawie stojącej, we framudze drzwi, zwrócona ku mężowi, wydała mu się tak szlachetną, tak wzruszającą, że w nim nastąpił zwrot nagły, uczuł się zawstydzonym tem cierpieniem, jakie sprawiał żonie, od której doznał tylko dowodów przywiązania i miłości. Gorąco wspomnienie przeszłości przeniknęło mu do serca, rozrzewnienie zbliżyło go do tej, o której wiedział, że go jedynie kocha. Ujął ją za rękę, przyciągnął do siebie, bez oporu z jej strony i, trzymając ją w objęciu przed oczyma swemi i ustami:

— Mino! — rzekł głosem drżącym — przykrość ci sprawiłem, przebac mi.

Promień radości rozświetlił twarz pani de Fontenay i zajaśniała ona zachwycającą urodą. Tym razem poznała akcent prawdy w jego słowach i jakże słodkie były one dla niej. Porwała Armanda za ramiona i w namiętnym uścisku i ze spojrzaniem, w którym mieściła się jej dusza cała:

— O! jakis ty dobry — zawołała — i jakże ci jestem wdzięczna!... Widziałeś, że cierpię i chciałeś mnie pocieszyć. Teraz sownie wynagrodzoną jestem za me cierpienie. O! aż nadto... Czyń z mojem sercem, co chcesz. Ono zawsze twoje.

— Chcę, ażeby serce twoje było spokojne i szczęśliwe — rzekł. I ażeby wszystko w życiu, takim było.

Ucałował jej rękę i w tej chwili był szczery. Mina z wyrazem radości na twarzy położyła palec na ustach, nakazując mu milczenie i pod tem wrażeniem rozkosznem odeszła.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

88)

Jerzy Ohnet.

Ostatnia miłość.

— Nie, ponieważ mnie tak przekonałeś. Wyznaję, że to wielka dla mnie ulga i prawdziwie zadowolenie, gdyż w ciągu tej godziny, którą przepędziłam z panną Andrimont, powzięłam dla niej żywą sympatyę i teraz, kiedy między nią a mną złamane są pierwsze lody, mam nadzieję, że nie stawi mi nieprzewidywanego oporu, jeżeli spróbuję ją do siebie przyciągnąć.

— Jakto? — rzekł hrabia — zamierzasz to uczynić?

— Tak, chcę się widywać z krewną twoją, obchodzić się z nią po przyjacielsku. Jednym słowem, traktować ją tak, jak ty to czyniłeś od czasu jej przybycia do Francji? Czy cię to dziwi, czy ci się nie podoba?

— Nie podobać mi się nie może żadną miarą. Ale że mnie to trochę dziwi, nie ukrywam tego bynajmniej — rzekł Armand. — Najprzód piorunowałaś na pannę Andrimont, a teraz nagle stajesz się dla niej tak czułą!... Nie myśl, proszę cię, ażebym tem, co mówię, chciałem cię odwieść od twego projektu? Sam w sobie jest on szlachetny, chociaż może bardzo kłopotliwy.. Niepotrzebnie jednak to mówię, znam cię, jako tak odważną, że im mniej będzie nadziei na wykonanie projektu, tem bardziej się do niego przywiążesz... Czyń więc, co ci się podoba.

Mówiąc to, był bardziej zmieszany, niż przy początku rozmowy. Wpierw lękał się, ażeby nie zakłóconą została dobra harmonia, panująca między nim a jego żoną, a teraz widział, że wszelkie drażliwości zniknęły i że położenie stało się dlań nawet pomyślniejsze, niż było

Szczotki do włosów i sukien, szczoteczki do zębów i paznokci, grzebienie do czesania, grzebyki i szpilki do włosów, perfumy, pudry, wody toaletowe i kolońskie, mydła i t. d. Lalki, zabawki, gry towarzyskie, konie na kłopotach polecą po niskich cenach

C. Szczurkowski Kraków, GRODZKA 2.

mimo świetnego marjażu, po kilku latach ks. Koczubej zmuszony był wystawić na sprzedaż swe majątki na południu Rossji.

W tym czasie byli i dzisiaj są jeszcze najlepszymi nabywcami gruntów chłopi. Z potrzeby i z namiętności do ziemi kupują ją na najuczajliwszych warunkach, za cenę przewyższającą znacznie wartość gruntów. Wprawdzie nie sami, lecz Bank włościański za nich płaci. Jestto instytucja państwowa, utworzona dla ułatwienia „mir o m” (gr. madem wiejskim) zakupu gruntów. Chłopi zgadzają się zwykle na warunki sprzedawców z tajemną nadzieją płacenia rocznych rat tylko w miarę swych środków lub, o ile się da, niepłacenia wcale. Od 50 lat chłop rosyjski żyje w oczekiwaniu podziału gruntów. Wszak „ziemia należy do Boga”. Zazwyczaj po skutecznieniu kupna za pośrednictwem Banku włościańskiego i po podziale gruntów między poszczególne członków „mir u”, w razie niepłacenia rat przez tych ostatnich, jest bardzo trudnym odebranie im ziemi.

Wielu obywateli ziemskich skorzystało z działalności Banku włościańskiego i pozbyło się majątków za dobrą cenę. Podobnie uczynił i ks. Koczubej. Oceniał on swe grunta (o ile się nie mylę, zresztą cyfra nie gra wielkiej roli w danej sprawie) — na 900.000 rubli. „Mir” zgodził się na tę sumę. Sporządzono akt sprzedaży w przepisanej przez prawo formie. K. schował go do kieszeni i pojechał do Petersburga, gdzie urzęduje dyrektor Banku włościańskiego. Był nim natenczas książę Obolenski. K. udał się do niego, z żądaniem zapłacenia powyższej sumy.

Obolenski odmówił. Regulamin Banku bowiem zatwierdzony przez cara, wymagał, aby specjalna komisja rzeczoznawców oceniała majątki kupowane przez „mir”, a na podstawie raportu tej komisji Bank wypłacał sprzedawcom. Ponieważ nie zadośćuczynił no temu warunkowi, dyrektor miał prawo i obowiązek nie potwierdzić transakcji zawartej przez ks. Koczubeja z „mir o m”.

K. obrażony poskarżył się swej teściowej, ks. Leuchtenberg. Ta ostatnia za pierwszej bytności na obiedzie w domu carskim opowiedziała o zajściu Mikołajowi II.

Car nakreślił ołówkiem kilka wyrazów, podpisał się i wręczył kartkę księżnej.

Nazajutrz tryumfujący ks. Koczubej zjawia się u Obolenskiego.

— Rozpoznajesz pan to pismo — zapytał, podając rozkaz cara.

— Doskonałe.

— Kiedy mam pójść do kasy.

— Gdy złożę mój urząd, co uczynię zaraz.

Koczubej odjechał, Obolenski zaś, napisawszy prośbę o dymisję i przyodziewszy swój uniform, udał się do Wittego, swego zwierzchnika.

— Co panu jest — zapytał minister.

Obolenski opowiedział całe zajście i wręczył dymisję.

— Wstrzymaj się pan — rzekł Witte. —

To moja sprawa i natychmiast telefonicznie zasiadał audjencji u cara. Późnym wieczorem car przyjął go u siebie. Gdy pojał, że popełnił nielegalność i dał zły przykład, zasmucił się.

— Więc nie trzeba płacić — zawołał.

— Najjaśniejszy Panie — zaproponował Witte — słowo cesarskie jest święte, jego rozkazy są prawami.

— Nie wiem, doprawdy, co począć!

— Oto, co proponuję. Bank zapłaci księciu tylko taką sumę, na jaką majątek będzie oceniony przez komisję. Co się tyczy reszty, książę otrzymają z prywatnej szkatuły Waszej Cesarskiej Mości.

Nadwyżka, którą zapłacił car, wyniosła większą część kwoty. Był jednak zachwycony zakończeniem tej sprawy.

KRONIKA.

PRECZ Z TOWAREM PRUSKIM!
KUPUJCIE TYLKO U CHRZESCJAN!

Kraków dnia 21 lutego 1908 r.

— **Kalendarzyk kościelny:** Dziś w piątek Fortunata mężennika i Eleonory panny; w sobotę Stoilej św. Piotra w Ant. i Małgorzaty.

— **Kalendarzyk astronomiczny:** Wschód słońca rozpoczął się dziś o godz. 6 minut 42; zachód przypada o godz. 5. min. 5 długość dnia 10 min. 23.

Kalendarzyk piątkowy.

Dziś, dn. 21 lutego:

Teatr miejski: „Wesele”.

Stary Teatr: Koncert Eug. Ysaye'a.

Teatr Kineton trzy przedstawienia kinematograficzne.

Cyrk Edison przedstawienie kinematograficzne.

Chromofotoskop (przy ul. Floryańskiej) Stany Zjedn. Ameryki półn.

— **Z ŻYCIA MŁODZIEŻY.** W „Kółku nauk społecznych,” odbędzie się w piątek 21 b. m. o godz. 8 wiecz. odczyt p. Bochwica na temat: „Stosunki narodowościowe na Litwie w świetle cyfr” (Coll. nov. sala IV).

— W „ELEUTERJI” wygłosi w niedzielę dn. 23 b. m. p. Wilhelmina Tabaczyńska odczyt p. t.: „Abstynencja wśród dzieci”, poczem zabawa abstynencka. Początek o godz. 7, wstęp wolny.

W sobotę 29 lutego zabawa taneczna w trzech salach „Eleuterji” z licznymi niespodziankami. Kostjomy i maski mile widziane, te ostatnie należy zgłaszać do skarbnika p. Reina (Bouffal, Rynek gł. 22) który również wydaje zaproszenia. Tańce prowadzi p. Doliński. Wstęp tylko za zwrotem zaproszenia. Dochód przeznaczony na cele walki z alkoholizmem.

— **SZOSTA POGADANKA PEDAGOGICZNA** urządzona staraniem sekcji odczytowej „Ogniska nauczycielskiego” krakowskiego, odbędzie się w niedzielę dnia 28 lutego w auli I szkoły realnej (Studencka 12 II p.) o godzinie 4 po południu na temat: „Kształcenie poczucia piękna jako czynnik wychowawczy”. Referentką będzie p. Wolńska. Wstęp dla wszystkich bezpłatny. Uczniowie i uczennice mają wstęp wzbroniony.

— **ORYGINALNY KANDYDAT.** Zgłosił się do naszej redakcji p. Stanisław Rudal, majster murarski z Chrzanowa i oświadczył, że zgłasza swoją kandydaturę w pow. chrzanowski. Przedstawiliśmy p. Rudalowi wszystkie trudności tego przedsięwzięcia, ale dzielny majster pozostał nieugiętym i postanowił... zdobyć mandat. Aby wyborcom p. Rudala umożliwić poznanie poglądów politycznych nowego kandydata, podajemy poniżej program, który nam aprezjme udzielił.

Mam zaszczyt prosić — pisze p. Rudal — o podanie, że z powiatu chrzanowskiego kandydataję na posła do Sejmu we Lwowie.

Powody:

1) Aby kraj nasz miał tańszy opał, najwyżej po 15 ct. za cetnar.

2) Aby wieśniakom w tych lasach ulżyć przeciwko Prusakom.

3) Wszystkim rękodzielnikom pracującym zrobić opór przeciwko zbrodni pruskiej.

4) Aby Prusakom odebrać kopalnie w Chrzanowie które noszą miliony kor. rocznego zysku.

5) Aby wszystkie handle żydowskie zamknięte były w niedzielę od godziny 8 rano, bo największe jarmarki to robią żydzi w nasze największe święta.

6) Aby Chrzanowowi przywrócić przystanek od strony północnej ul. Krakowskiej.

7) Górnikom odjąć 2 godziny pracy, aby pracowali tylko 8 godz. dziennie.

8) Budowle odebrać Prusakom, którzy wyzyskują naszych robotników.

9) Wszystkim obywatelom podać i zmniejszyć 10) Aby służbę wojskową zreformować.

Zdaje się, że program p. Rudala, który zresztą zawiera wiele zdrowych myśli, nie zainicjuje jednomyślności, z jaką będzie wybrany w powiecie chrzanowskim. p. Namiestnik.

— **STARSZY KONGREGACJI KUPIECKIEJ** p. HENRYK SCHWARZ zawiadamia Członków, że w myśl postanowienia § 22 statutu, odbędzie się w niedzielę dnia 23 lutego 1908 r. o godz. 3 po południu, ogólne zgromadzenie kongregacji kupieckiej, w sali posiedzeń Rady miejskiej na ratuszu krakowskim.

W razie niezebrania się wymaganego statutu kompletu, odbędzie się tego samego dnia w godzinie później t. j. o godz. 4 po południu powtórne ogólne zgromadzenie bez względu na ilość obecnych członków.

Na porządku dziennym: Sprawozdania i wybory.

— **MILIONOWA OPLATA** na własności średniej własności nałożona uchwałą delegatów Gal. Towarzystwa kredytowego ziemsk. w wrześniu zeszłego roku a wymagająca zmiany statutów Towarzystwa kred. ziemsk. przez Władze rządowe nie została dotąd podobno zatwierdzona.

W sprawie jej pisze nam jeden z właścicieli ziemskich:

Rok ubiegły zwłaszcza dla właścicieli w wschodniej Galicyi przedstawia się fatalnie pod względem zbiorów i każde podniesienie ciężarów da się uczuć dotkliwie. O ile mi wiadomo podobnie tylko delegaci krakowscy i czortkowscy porozumiewali się z członkami Gal. Towarzystwa kredytowego ziemskiego w swoim okręgu i ci oświadczyli się przeciwko refundowaniu kapitału lokowanego przez Galic. Towarzystwo kredyt. ziemskie w nowo mającej się utworzyć instytucji bankowo ekonomicznej „Związek ziemian” a to z tego powodu, że lokacyi w instytucjach kredytowych nie można już z góry uważać za stratę. Dostyc czasu będzie do nałożenia ciężaru na członków, celem refundacji ubylego kapitału gdyby, czego nawet przypuszczać nie należy, strata nastąpiła.

Byłoby przeto bardzo wskazane, aby delegaci Gal. Towarzystwa kredytowego ziemskiego w całej Galicyi porozumieli się z członkami, na których ciężar ten ma spaść i rozważyli, czy rzeczywiście i o ile zachodzi potrzeba refundowania kapitału, czyli lokacyi w instytucji powstać mającej, a w danym razie zreasumowali na najbliższem walnem zgromadzeniu delegatów swą uchwałę w tym kierunku, że odpowiadając refundowanie uchwalonej milionowej lokacyi nastąpi dopiero w razie potrzeby tj. skoro czy część kapitału zostanie straconą, czy też z tytułem gwarancji udziałowej Towarzystwo kredytowe ziemskie byłoby zobowiązane do odpowiedzialności. Będzie to nawet etycznie wyglądało w obec nowo powstałej instytucji: „Związek ziemian”, która nie powinna zawieść pokładanych nadziei co do solidnego swego rozwoju.

— **NOWALIJKI.** W handlach delikatesów po awiły się od kilku dni nowalijki, pochodzące jednak z krajów południowych. Mianowicie: sałata francuska i włoska, ogórki i rzodkiewki z Francji, ziemniaczki, kosztujące obecnie 1 koronę za kilogram. Wreszcie widzimy szampiony francuskie, a także i swojskie, hodowane w piwnicach.

— **SAMOBOJSTWO.** Wczoraj wieczorem, w ustroniu ogrodu szpitala św. Łazarza dostrzeżono wiszące na słupie parkanu zwłoki młodego człowieka. Zawiadomiona policja stwierdziła, że denat nazywa się Stanisław Barański, liczy lat 18 a pochodzi z Bielan. Z listu przy nim znalezione dowiedziano się, że popełnił samobójstwo prawdopodobnie przed kilku dniami. Powód rozpaczliwego kroku nieznany.

SPORT

piekarnia znana ze swego doborowego pieczywa

Bolesława BROSZKIEWICZA w PODGÓRZU

RYNEK 13.

Filia w Krakowie: Hotel Saski, ul. Sławkowska—Floryańska 3—Karmelicka 20

Hotel Europejski, ul. Lubicz—Krupnicza 20.

poleca Szan. PT. Publiczności

trzy razy dziennie świeże pieczywo

Piekarnia „SPORT” otrzymała najwyższe odznaczenia na wystawach kucharskich w Paryżu w listopadzie 1907 roku i Wiedniu w styczniu 1908 r. (na obydwóch wystawach po złotym medala i dyplom honorowym).

† NEKROLOGIA. Wacław Zieliński, majster krawiecki, długoletni członek Wzajemnej Pomocy majstrów krawieckich, licząc lat 73, zmarł w Krakowie dnia 20 b. m.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO W KRAKOWIE.

Poniedziałek: „Chmury“ Arystofanesa.
Wtorek: „Eirene“ dram. w 1-m akcie
Feliksa Płazka, „Jeńcy“ dram. w 3-ch akt. Luojana Rydla.

Środa: „Upiory“ dram. w 3-ch akt. H. Ibsena (pierwszy gościnny występ p. Karola Adwentowicza art. teatru lwowskiego).

Czwartek: „Eirene i „Jeńcy“.

Piątek: „Maż męczennik“ krot. w 3-ch akt. P. Vebera.

Sobota: „Zródelko“ sztuka w 4-ch akt. Roberta Bracco (nowość) występ p. K. Adwentowicza.

Niedziela: o godz. 3-iej „Betleem polskie“, jasełka L. Rydla (po raz ostatni popularne), o godz. 7-iej „Zródelko“ (występ p. K. Adwentowicza).

KALENDARZYK KARNAWAŁOWY.

W sobotę dn. 22 lutego: Zabawa taneczna z tamborą w Klubie pocztowym — Bal chóru robotniczego w „Sokole“. — Bal ogólnie akademicki w Starym Teatrze. Zabawa taneczna w „Ognisku“ nauczycielskim (Rynek 17). Wieczór pomarańczowy w „Gwieździe“. Zabawa taneczna Polsk. Związku zawodowego w Domu robotniczym.

Niedziela dnia 23 lutego. V. Kabaret i zabawa taneczna w Związku akad. (Sławkowska 11) o godzinie 4 popołudniu.

Poniedziałek dn. 24 lutego. Zabawa taneczna chóru Towarzystwa Muzycznego w sali prób konserwatorium.

W sobotę dn. 29 lutego: Zabawa kostymowa w „Eleuteryi“. — Zabawa taneczna w Reursie urzędniczej. — Bal kostymowy w Kasynie wojskowym. — Bal rolników w klubie pocztowym.

W niedzielę dnia 1 marca: Reduta prasy w Starym Teatrze. — Bal szkoły tańców p. O. Doeringa w „Sokole“.

We wtorek dnia 3 marca: Zabawa taneczna w Klubie pocztowym. — Zabawa taneczna w Reursie urzędniczej.

— Z TARNOWA strzymujemy następujące pismo:

Ponieważ członkowie Towarzystwa Weteranów wojsk. zarzucają mi, że jestem autorem korespondencji umieszczonej w „Głosie Narodu“ dnia 9 b. m. w nr. 65, a dotyczącej wydalenia kursora T. S. L. przez p. Czyżka, przeto muszę być zmuszony do wyjaśnienia tej sprawy. Stanowczo oświadczam, że autorem pomienionej korespondencji nie jestem.

Byłem świadkiem owego zajścia, więc przytoczam bliższe jego szczegóły. — Podczas zabawy urządzonej przez Tow. Wet. wojsk. w hotelu Bristol w Tarnowie, przybył kursor T. S. L. z puską, w celu zebrania datków na cele tegoż towarzystwa. Członek Tow. weter. Józef Bartnik, zezwolił wówczas kursora grubiańskimi słowami i nie wpuścił go na salę, a nareszcie wezwał p. Alojzego Czyżka, prezesa Tow. weter., aby stanowczo oparł się wpuśczeniu kursora na salę. Następnie usiłował p. Bartnik wyrzucić kursora z korytarza, przeciw czemu ja zaprotestowałem. Wówczas p. Czyżek odrzekł: „my tu mamy swoich członków i powinniśmy dawać datki na wdowy po weteranach wojsk., a nie wspierać jakiegoś tam T. S. L.“

Co do zarzutu, iż pan Czyżek miał powiedzieć „my tu Polakom nie damy nie żreć“ — tych wyrazów nie słyszałem. Również decyzja nie zapadła, w celu usunięcia z prezesostwa p. Czyżka.

Co do mnie, jako członka T. S. L. zajściem

tem czułem się dotknięty i z Tow. weteranów wojsk., wystąpiłem.

Z poważaniem Stanisław Ziółkowski.

— KROSNO. Dnia 18 stycznia 1908 urządziła młodzież tutejszej szkoły realnej uroczysty wieczór ku czci Adama Mickiewicza według programu. Produkcja wypadła przeważnie bardzo dobrze przy nadzwyczaj licznych udziałach publiczności.

Dnia 25 stycznia br. odbyło się plenarne posiedzenie tutejszej Rady powiatowej, przy czym wśród wspólnego obiadu wznoszono toasty na zgodę Konserwatystów z Ludowcami celem zakończenia gorszących walk w powiecie krośnieńskim. Obecnie panuje w naszym powiecie zupełny spokój tak dalece, że nawet przeprowadzone już prawyborów sejmowe nie nastąpiły żadnych komplikacji.

Dnia 30 zm. odbyło się w lokalu kasynowym walne zgromadzenie członków kasyna, na którem załatwiono zwykle sprawy Stowarzyszenia, wybierając na trzeci rok prezesem miejscowego starostę p. Korytowskiego.

Dnia 9 bm. odbyło się w sali Rady pow. walne zgromadzenie Towarzystwa opieki nad sierotami w Krośnie, na którem dokonano wyboru 16 członków wydziału.

Objawia się u nas żywy ruch karnawałowy. Odbyły się już ożywione zabawy tańcujące w Kasynie, Sokole i Zgodzie.

HORODENKA. (Unieważnienie prawyborów. Wieczór W. Pola) Dnia 18 bm rozpoczęły się u nas ponowne prawyborów, gdyż poprzednie przeprowadzone najlegalniej unieważniono z powodu machinacji ruskich, a przede wszystkim z powodu osobistych zabiegów dra Okuniewskiego, który jeździł sam do Lwowa z przedstawieniem ruskich kandydatów. Po przyjeździe do Lwowa i uzyskaniu znieśienia prawyborów, rozpuszczono wieści, że p. Namiestnik miał się wyrazić, iż nie ma nic przeciwko temu, by w Horodence przeszedł ruski kandydat, nie może nim być jednak radulak, ergo, że należy wpłynąć na Radulaka, by się cofnął, a na jego miejsce w ostatniej chwili wejść inny kandydat, niebrany w rachubę, lecz chodzący dobrze koło tej sprawy, np. dr. Okuniewski. Jednym słowem, rękami Radulaka mają być wyjęte pieczone kasztany dla dra Okuniewskiego. Niezła myśl i taktyka. Rusini niezadowoleni z prawyborów przeprowadzonych po wszech, popieranych czynnie pieściami, łopatami, a nawet cerkiewnymi lichtarzami, których ofiarą padło kilkunastu ludzi mniej lub więcej ciężko poranionych, setki szyb wybitych etc., wnoszą do Starostwa protest, na szczęście nie uwzględniane.

Wprost nie możemy zrozumieć półwolności władz wobec tych zbrojeckich praktyk, i dlatego dla całego bezstronnego społeczeństwa jest wypadek znieśienia prawyborów horodeńskich nie tylko niewytłumaczoną zagadką, lecz nawet faktem rzucającym powiew cieni na bezstronność osób kierujących tą chwiejną polityką.

Dnia 15 bm. odbył się w sali „Sokoła“ staraniem czytelnicy T. S. L. uroczysty wieczór ku uczczeniu setnej rocznicy urodzin W. Pola. Słowo wstępne wygłosił dr. Niewiadomski, poczem amatorzy odegrali mniej udatnie komedję hr. Fredry „Nikt mnie nie zna“, oraz p. K. oddeklamowała kilka cenniejszych wyjątków z „Pieśni o ziemi naszej“, ilustrowanych muzyką i obrazami z życia osób. Publiczności zebrało się nie wiele, zwłaszcza, że sferom szerszym utrudniono uczestnictwo wstępem „tylko za zaproszeniami“.

— O POLSKĄ SZKOŁĘ W WIEDNIU. Otrzymujemy następujące pismo: Prośba do Rodaków! Koło króla Sobieskiego T. S. L. w Wiedniu, nie mogąc znaleźć u niechętnych właścicieli kamienic odpowiedniego lokalu na szkołę, zmuszone jest dokupna domu na szkołę.

Z okazji 60 lat rządów cesarza Franciszka Józefa I, nazwiemy ją:

„Polska Szkoła Jubileuszowa.“

W ten sposób damy wyraz uczuciom na-

szym dla cesarza.

Upraszamy Ziomków o ofiary, ażebyśmy wobec niesłychanej drożyzny w Wiedniu, mogli tak ważnego dla narodu dokonać dzieła albo o udzielenie nam pożyczki przez kupno obligacji, od których płacimy 3 proc., jak pocztowa kasa Oszcz.

Wszelkie ofiary i zamówienia obligacji prosimy posyłać pod adresem:

Zarząd Koła króla Sobieskiego Wien VI.,
Stolberggasse 32.

Ks. J. Łukaszewicz
prezes.

— SPRAWA DOBOSZYŃSKI-BOISHEBERT. Od wyroku sądu rzeszowski-go z dnia 26 stycznia 1907 r., według którego oskarżeni Dechamps de Boishebert i dr. Goldberg z Tarnowa skazani zostali z powodu skargi dra Doboszyńskiego, każdy na miesiąc aresztu z zamianą na grzywnę, wnieśli zażalenie nieważności i odwołanie co do wymiaru kary zarówno dr. Doboszyński jako też dr. Jakób Goldberg. Po rozprawie przeprowadzonej przed trybunałem najwyższym kasacyjnym w dn. 17 i 18 b. m. ogłoszony został wczoraj wyrok ogłoszony został wczoraj wyrok, odrzucający zażalenie dra Goldberga i częściowo uwzględniający zażalenie dra Doboszyńskiego. Trybunał kasacyjny zasądził obu oskarżonych każdego na 6 tygodni aresztu z zamianą na grzywnę 840 kor.

— TRZĘSIENIE ZIEMI stosunkowo dość silne dało się uczuć w Wiedniu w środę o godz. 10 wiecz. W całym mieście nastąpiło kilkusekundowe faliste wstrząśnienie, połączone z głośnym odgłosem. Odczuto je głównie na wyższych piętrach, gdzie poruszyły się meble, a dzwonki elektryczne zwłaszcza w hotelach, same zadzwoniły. W jednym z domów na Währingstrasse, troje dzieci wypadło z łóżek; w teatrach publiczność parterowa nie odczuła trzęsienia, natomiast w lożach i na galeriach powstał chwilowy popłoch. Prędko jednak zorientowano się, że jest to trzęsienie ziemi. Wypadków z ludźmi nie było, również nie doniesiono dotąd o uszkodzeniach budynków. Na Dunajowym kanale podniosła się silna fala. Wstrząśnienie miało kierunek z północy na południe i rozciągało się na całą okolicę Wiednia i na część Węgier do Pressburga.

Trzęsienie ziemi zaszło również w połud. Włoszech i na Sycylii.

Szo proń (Ödenburg). Także tutaj w ekolicy onegdaj o godz. 10 m. 11 wiecz., było trzęsienie ziemi. Najsilniejsze było trzęsienie w Cisenstadt, gdzie kilka kominów się zawałiło; wiele osób uciekło na ulicę.

— ZAWIESZENIE „DZIENNIKA WILEŃSKIEGO“, o czym donieśliśmy już w telegramach, nastąpiło z rozporządzenia wileńskiej Izby sądowej. Powodem tego było wytoczenie „Dzien. Wil.“ sprawy karnej za wydrukowany jeszcze w początkach stycznia wiersz p. t. „Nie anathema“. „Dzien. Wil.“ został zawieszony do czasu wyroku sądowego, a tymczasem zaczęło wychodzić na jego miejsce nowe pismo p. t. „Goniec Wileński“.

— WYGNANIE KSIĘŻY z WILNA. Pisma wileńskie donoszą: Dziekan wileński, proboszcz kościoła Ostrobramskiego, ksiądz Jan Mokrzecki, otrzymał urzędowe zawiadomienie od władz rosyjskich, aby niezwłocznie opuścić Wilno i udać się do Lipnisk, pow. oszmiańskiego, da wnej swojej parafii. Rozkaz natychmiastowego wyjazdu z Wilna otrzymał również proboszcz kościoła Wszystkich Świętych, ksiądz Fordon. Ks. Mokrzeckiemu zakomunikowano przyczynę wydalenia, ks. Fordonowi wyjaśnienia żadnych nie udzielono.

— WYSTAWA SZTUKI DZIECIĘCEJ. Założone niedawno w Warszawie Towarzystwo psychologiczne i Towarzystwo badań nad dziećmi urządza w maju b. r. wystawę sztuki dziecięcej. Chcąc zebrać i w naszym mieście

MAPA POLSKI

Ku upamiętnieniu ciężkich terminów, jakie przechodzi naród polski pod zaborem pruskim w obecnej dobie wyjdzie z końcem marca br., dokładnie, artystycznie i pięknie w 8 barwach wykonana Mapa Polski z herbami poszczególnych województw z czasów Jana III. i wiekopomnego oswo-bodzenia Niemców przed zagładą i zburzeniem.—Na mapie tej umieszczone zostaną portrety wszystkich posłów polskich z pod trzech zaborów z obecnej doby, wizerunek Matki Boskiej Królowej Korony Polskiej i obraz „Hołd pruski“, oraz nazwy właściwe polskie dziś przez wrogów zniemczane. Ponieważ zaś koszta wydawnictwa są bardzo znaczne, przeto celem ustalenia nakładu zaprasza wydawca ST. TOMASZEWSKI (Kraków, ulica św. Krzyża 7) do przedpłaty. Cena mapy przed wyjściem z druku 3 korony, po wyjściu 5 koron. — Mapa Polski, jedyna w tym rodzaju, znajdować się powinna w każdym domu polskim, aby nasze pokolenie poznało dokładnie jak wielką i potężną była nasza Polska i aby w pamięci swej utrwaliła nazwy polskie miast i miejscowości, które obecnie wróg stara się zniemczyć.

kazy twórczości dzieci, delegatka tychże towarzystw, p. Anna Grudzińska, znana współpracowniczka pism pedagogicznych polskich i angielskich wygłosi w czwartek dn. 20 b. m. o godz. 7 wieczór w sali „Eleuterji“, (Rynek 17), odczyt p. t. „Rysunki dzieci naszych i obcych“. Po odczycie nastąpi dyskusja. Odczyty takie urządzone przez p. Grudzińską w większych miastach Królestwa, zbierały bardzo licznych słuchaczy i przysporzyły Towarzystwom wiele materiału wystawowego. Należy się spodziewać, że i w Krakowie sfery nauczycielskie i rodzicielskie zainteresują się zarówno tematem jak i odczytem.

Telegramy.

OBRADY BUDZETOWE.

WIEN. Podczas wczorajszych obrad w komisji budżetowej nad działem „Zarząd finansowy“.

Posel Sylvester wniósł rezolucję wzywającą rząd, aby żądania służby państwowej zbadal i ile możności uwzględnił.

Pos Renner oświadczył się za prawem koalicyjnym personalu państwowego.

Pos. Romaniczuk wniósł rezolucję wzywającą rząd, aby tym urzędnikom i funkcjonariuszom zarządu finansowego ruskiej narodowości, którzy wbrew woli swej zostali w Galicji wschodniej do zachodniej przeniesieni, umożliwiono powrót do wschodniej Galicji.

Rezolucje posłów Sylwestra, Romańczuka, Seitza i Diamanda również przyjęto.

Rezolucja Seitza co do przeprowadzenia awansu czasowego, została odrzuconą. Rozmaite petycje w sprawie wliczenia kilku miejscowości do wyższych klas dodatku aktywnego odstąpiono rządowi do rozważenia.

Posel Diamand zgłosił rezolucję, aby petycje pensjonistów starego stylu w sprawie podwyższenia ich emerytur odstąpiono rządowi do życzliwego ich rozważenia.

Pos. dr. Kolischer wskazuje na to, że mimo przedsięwziętego uregulowania jeszcze zawsze część personalu państwowego nie ma możliwości prowadzenia życia na odpowiedniej stopie i z tego powodu części dotyczącej kwestji nie należy uważać za załatwioną, trzeba tę sprawę definitywnie rozwiązać.

Po dalszej dyskusji dział „Zarząd finansów“ przyjęto.

WIEN. Na popołudniowym posiedzeniu komisji budżetowej izby posłów przyjęto po krótkiej dyskusji „Urząd cechowniczy“ i przystąpiono do działu „Pocztowa Kasa Oszczędności“. Pos. Kozłowski i podnosi z zadowoleniem, że pocztowa Kasa Oszczędności która wyszła z inicjatywy polskiego posła Hausnera, nie tylko w całej Austrii, ale także za granicą cieszy się wielkim uznaniem i wszędzie uważana jest za instytucję wzorową. Mowca nie chce przeczyć, że zadaniem takiej instytucji jest służyć także interesom centralnego zarządu, jednakże ta hipertrofia centrali nie powinna się rozwinąć na niekorzyść poszczególnych krajów, ponieważ interes centrali z interesem poszczególnych krajów ściśle jest połączony, Mowca przyłącza się do wywodów p. Kramarza, podług których przy lokowaniu kapitałów uwzględniać się powinno także pewne instytucje bankowe poszczególnych krajów. Co się tyczy organizacji, to leży w interesie samej instytucji, aby przeprowadzono decentralizację. Mowca żąda pomnożenia filii, uwzględnienia decentralizacji, która zresztą jest wzorową.

Minister handlu Fiedler wywodzi, że pocztowa kasa oszczędności jest ustawowo uprawnioną w bankach deponować pieniądze na conto corrente. To ma tę korzyść, że nadwyżka dostaje się do użytku handlu i przemysłu. Życzenia językowe pocztowa kasa Oszczędności podług możliwości uwzględnia, jeżeli zdarzają się usterki, to dzieje się to bez złej woli a wazędzie szybko się je usuwa. Kwestja decentralizacji obrotów pocztowej kasy Oszczędności, co do której statut już jest wypracowany jest przedmiotem poważnego studjum.

Pos. Wolff prosi ministra handlu, aby w interesie dalszego pomyślnego funkcjonowania instytucji zadaniem wynikającym z dążności autonomicznych, decentralizacyjnych nie czynił ustępstw. Pos. Seitz i pos. Hoffmann Wolff oświadczyli się stanowczo przeciw decentralizacji.

Zastępca rządu szef sekcji Schuster daje następnie szereg wyjaśnień, poczem dział

ten bez zmiany przyjęto i posiedzenie zamknięto. Następnie posiedzenie dzisiaj.

URZĘDOWA „ROSIJA“ O ZATARGU ROSYJSKO - AUSTRYACKIM.

PETERSBURG. Półurzędowa „Rosja“ ogłasza obszerny artykuł w odpowiedzi na wywody „Fremdenblatt“ z powodu projektów kolejowych Austro Węgier na Bałkanie. Pismo to wskazuje następnie jakie wzburzenie w opinii publicznej rosyjskiej wywołał rozwinięty przez barona Aehrenthala program i powiada następnie: „Jesteśmy dalecy od tego, by zaprzeczyć jurydyczne prawo Austro Węgier do zawierania na podstawie art. 25 traktatu berlińskiego z Turcją umowy w sprawie budowy kolei w Sandżaku Nowy Bazar. Jesteśmy gotowi uznać, że Austro Węgry przystępując do urzeczywistnienia tego prawa, nie naruszyły umowy, która tylko wykluczała terytoryalne zdobycze na półwyspie bałkańskim, a w której rozwój polityczno-ekonomicznych interesów nie jest przewidziany.

Jednakowoż nie należy zapominać, że umowa na oba mocarstwa nakłada obowiązek wspólnie działać na korzyść ludności chrześcijańskiej w Macedonii i dążyć do przeprowadzenia reform wyliczonych w programie muerstegskim. Czy reformy obecnie postępują naprzód i czy specjalnie umowa Austro Węgier co do kwestji kolejowej na urzeczywistnienie tych reform nie wpływa niekorzystnie?“

Pismo w dalszym ciągu wskazuje na doniesienia pism o zajściach na ostatnim posiedzeniu ambasadorów w Konstantynopolu i powiada, że przyjmuje z zadowoleniem zapewnienie „Fremdenblattu“ że Austro Węgry dążą tylko do rozwoju ekonomicznego dobrobytu półwyspu bałkańskiego, że nie zamyślają w żaden sposób protestować, gdyby kolej sandżacką musiano połączyć z innymi kolejami na Bałkanie. Z tego logicznie wynika, że Austro Węgry w razie gdyby interesowane państwa bałkańskie starały się o korzystne dla siebie koleje nie wystąpią przeciwko usiłowaniam, które ewentualnie Rosja uważałaby potrzebne przedsięwzięć na poparcie tych kolei. W końcu „Rosja“ powiada w tym artykule: „Rosja życzy sobie szczerze żyć w pokoju z tureckim sąsiadem przy przeprowadzeniu reform w Macedonii niema żadnych zamiarów zamachu na integralność i niezawisłość Turcji. W tym kierunku Rosja w lojalny sposób postępuje łącznie z Austro Węgrami i jest gotowa też nadal tą drogą postępować razem z Austrią i innymi mocarstwami, które do tego samego celu dążą. Najbliższa przyszłość okaże, w jakim stopniu mocarstwa tworzące koncert europejski przejęte są tym celem oprócz tego wystąpi w dalszej polityce rosyjskiej w kwestji macedońskiej kierunek praktyczny.

Z RZĄDU RZESZY.

BERLIN. „Norddeutsche Allg. Ztg.“ donosi: Wczoraj po południu odbyła się pod przewodnictwem kanclerza poufna narada członków Rady Związkowej, której przedmiotem było w pierwszej linii położenie finansowe państwa i zamierzona zmiana w kierownictwie urzędu skarbu. Podsekretarz stanu Sydow, który ma być następcą br. Stengla, będzie równocześnie zamianowanym ministrem państwowym i członkiem pruskiego ministerstwa.

WYROK W SPRAWIE STÖSSLA.

PETERSBURG. (Pet. a. j.) Sąd wojenny zasądził generała Stössla na śmierć bez utraty praw honorowych (!) Generał Fock otrzymał nagana, a generałowie Reiss i Smirnow zostali uwolnieni. Trybunał uchwalił ze względu na bohaterską (!) obronę załogi Portu Artura pod komendą Stössla, i ze względu na jego osobistą waleczność (!) przedstawić do cesarowi do zamiany wyroku śmierci na 10 letnią karę twierdzy.

ROSYJSKA MARYNARKA.

PETERSBURG. Ministerstwo marynarki przedłożyło komisji obrony krajowej swoje żądania, które składają się z ekstra ordynaryum w wysokości 450 milionów rubli rozłożonych na 4 lat i przeznaczonych na budowę okrętów wojennych, torpedowców jakoteż budowę wojskowych miejsc operacyjnych na morzu bałtyckim, a dalej z ordynaryum w wysokości 2.000.000.000 rubli rozłożonych na 10 lat, pierwsza rata ma wynosić 27 milionów i rosnąć do 250 milionów rocznie. Wszystkie okręty mają być wybudowane w warsztatach rosyjskich.

FRANCJA I MAROKO.

PARYŻ. W senacie minister wojny Picquard odpowiedział na interpelację Gaudina w sprawie marokańskiej i wyraził wdzięczność dla żołnierzy francuskich, którzy tam walczą. Czy wśród wojsk Hafida znajdują się zagraniczni artylerzyści, nie wie, w każdym razie nie umięją oni ani celować ani obchodzić się z granatami. Minister zakończył że sytuacja nie ma niepokojącego. Gaudin następnie oświadczył, że Francja w padła w pułapkę, z której nigdy się nie wydobydzie.

Podczas gdy my debatujemy, Hiszpania zabiera wszystko co się jej podoba, a pewnego dnia Anglia zabierze Tangier. Mowca cofa swój porządek dzienny Prezydent ministrów Clemenceau przyjmuje porządek dzienny w którym senat wyraża pochwałę dla waleczności wojska francuskiego i rządowi zaufanie. Porządek ten został przyjęty.

WALKI W MAROKKO.

PARYŻ. Generał D'Amade donosi że wtargnął do Sidi Abdel Karim, opanowanego przez szczerp Mdakra, wrogi dla Francuzów. — Francuzi mieli przytem 3 zabitych i 23 rannych. — Szczerp Mdakra poniósł przytem ciężkie straty i został zmuszony do ucieczki.

TANGER. Obsadzenie Marhiki przez wojsko hiszpańskie wywołało na dworze sultana wielkie wzburzenie. Miasto Fez poddało się Mulai Hafidowi.

PETERSBURG. W ambasadzie austro-węgierskiej odbyło się wczoraj wielkie przyjęcie, w którym brali udział wielki książę Włodzimierz Mikołaj, wielka księżna Marja Pawłowna i dzieci, członkowie dworu, dalej minister spraw zagranicznych Izwolskij i ciało dyplomatyczne.

BUDAPESZT. Dysydenci uchwalili wczoraj w sprawie rewizji regulaminu Izby prowadzić w sejmie najostrzejszą walkę. Klub narodowościowy uchwalił w rozpoczynającej się dziś dyskusji nad rewizją regulaminu brać udział i zasadniczo zwalczać dyskusję.

Rzeczy godne zwiedzenia

w Krakowie.

Groby królewskie, grób Mickiewicza i skarbiec w katedrze na Wawelu zwiedzać można w dnie powszednie o godzinie 10, w niedziele i święta o godzinie 11^{1/2} przed południem.

Groby zasłużonych w krypcie na skałce, grób Skarży w kościele św. Piotra, oraz skarbiec N. P. Maryi zwiedzać można w chwilach wolnych od nabożeństwa za zgłoszeniem się do zakrysty.

„Muzeum Narodowe“ w Sukiennicach otwarte jest codziennie do godz. 10—4, za opłatą wejścia 1 k w dnie powszednie, w poniedziałek jednak 2 k w niedziele i święta po 20 h. od osoby.

Muzeum im. Eryka hr. Czapskiego, Welzka 10, wraz z lapidaryum otwarte codziennie od 12—6 za opłatą 50 h.

Dom i Muzeum Jana Matejki ul. Floryańska 41, dzieła zbiory mistrza otwarte codziennie od 10—4 za opłatą 60 h.

Barbakan czyli t. zw. Rondel bramy floryańskiej, zabytek architektury z końca XV i XVI w. otwarty codziennie od 10—4 za opłatą 50 h.

Wystawa Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych w nowym gmachu przy placu Szczepańskim otwarta codziennie od 10—4. Wstęp w niedziele 60 h., w dnie powszednie 1 k. Członkowie Tow. mają wstęp wolny wraz z rodzinami.

Muzeum XX. Czartoryskich otwarte dla zwiedzających we wtorki i piątki od godziny 9—1 w południe, o ile w te dni nie przypadają święta.

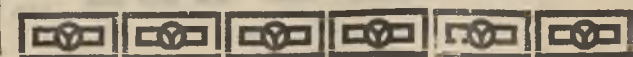
NADESŁANE.

Aże by uniknąć naśladowictw, żądać przy zakupie we własnym interesie,

wyraznie
KONIAKU

Gróf Keglevich Istvan utd.

Koniaki powyższej firmy premionowano tyłko pierwszymi nagrodami na tych wystawach gdzie takowe były rozstawiane.

Rządowo uprawniona

Fabryka wód mineral. sztucznych i specjaln. leczniczych

pod firmą

R. RZĄCA I CHMURSKI

w Krakowie, ulica św. Gertrudy, L. 4.

wyrabia pod kontrolą komisji Przemysłowej Tow. Lekarskiego

krak., polecone przez toż Towarzystwo (8200)

WODY MINERALNE SZTUCZNE

odpowiadające składem chemicznym wodom:

Bilaskiej, Giesbühlerskiej, Selterskiej, Dieby, Homberg, Kisslego, tudzież specjalne lecznicze jak: litowa, bromowa, jodowa, selenista, kwaśna oraz inne wody mineralne z przepisu prof. Jaworskiego. Sprzedaż cząstkowa w aptekach i drogueryach cenniki na żądanie darmo.

Za nadesłaniem 80 hal. w znaczkach poczt. otrzymacie:

Ryzyko przy spekulacjach giełdowych

(Das Risiko bei Börsespekulationen)

Verlag „Fortuna“

Wiedob 1., Woltzelle 22/4

**Mydło z mleka liliowego
ze znakiem konika**

firmy Bergmann & Co. Dresden u. Tetschen a/E.

Jest i zostaje wedle codziennych wpływających uniań najskuteczniejszą z wszystkich mydeł leczniczych przeciw plegom, tudaś dla uzyskania i zachowania delikatnej, miękkiej skóry i różowej cery.

Do nabycia po 80 hal. we wszystkich aptekach, składach aptecznych, handlach perfum, mydeł i u fryzjerów.

Jeżeli kto kaszle w sposób rozpaczny niech tylko zżyje Pastylek Geraudel'a.

Dosyć jest raz spróbować żeby się przekonać o skuteczności

PASTYLEK GERAUDEL'A

Nieomylnych w leczeniu Nieżytu, Kaszlu nerwowego Zapalenia opłucznego, Chrypki, Zakatarzenia, Irytacji pierzsiowej, Astmy, etc.

Nieszkodnych dla osób które sbytecznie głos utrudniają. Bardzo użyteczne dla Palących.

Pudełko zawierające 72 Pastylek i sposób zazywania takowych: we Lwowie, w aptekach PP. Mikolascha, Wewiorskiego, Krzyżanowskiego, Ruckera, Ehrbara; w Krakowie, w aptek. PP. Wiszniewskiego, Redyka i Trauczynskiego; w Poznaniu, u P. Glabissa i w Czerwonej aptece, etc.

Tylko wtedy prawdziwy, jeżeli trójkątnasta flaszka zamknięta poboczną opaką (ozerwoną i czarny druk na żółtym papierze).

DOTYCHCZAS NIEZRÓWNANY

W. MAAGERA prawdziwy oryginalny

TRAN z wątroby Miętasów

(w prawie ochronionem opakowaniu) żółty, flaszka 2 kor., biały, flaszka 3 kor.

Wilhelma Maagera w Wiedniu.

Badany przez najznakomitszych lekarzy, a w skutek łatwego trawienia szczególnie także dla dzieci polecony i zapisywany we wszystkich tych wypadkach, w których lekarz chce sprowadzić wzmożenie całego ustroju, szczególniej pierai plus, przybytek wagi ciała, poprawienie seków, oraz wogóle oczyszczenie krwi.

Do nabycia prawie we wszystkich aptekach i składach aptecznych austr.-węgierskiego państwa. 2290 12

Główny skład i rozsyłkę dla państwa austr.-węgier. ma **W. Maager w Wiedniu** III./3., Heumarkt Nr. 3.

Nasładownictwa będą sądownie ścigane.

Wydział Rady powiatowej
L. 604. W Chrzanowie dnia 19 lutego 1908.

KONKURS.

Przy Wydziale powiatowym w Chrzanowie są do nadania posady trzech starszych dozorców drogowych, z siedzibami w Krzeszowicach, Jaworznie i Alwerni względnie w jednej z miejscowości koło Alwerni którą Wydział powiatowy oznaczy.

Posady te nadane zostaną prowizorycznie na rok jeden za wynagrodzeniem po 100 koron miesięcznie. Po upływie roku, może nastąpić stabilizacja, która nadaje prawo do poborów: 1200 koron rocznej pensji i 300 koron rocznie na koszty obchodów, tudzież prawa do nabycia trzechleci po 75 koron i do zabezpieczenia na wypadek niezdolności do pracy (emerytury).

Obowiązki dozorcę drogowego określa instrukcja, zresztą winien się tenże ściśle stosować do zarządzeń Wydziału powiatowego a w szczególności Inżyniera dróg powiatowych.

Kandydaci ubiegający się o powyższe posady mają się wykazać oprócz, ogólnych warunków jak nienaganne i moralne życie, wiek niżej 40 lat, zdatność fizyczną:

- a) że posiadają elementarne wykształcenie;
- b) że są praktycznie obznajomieni z robotami nadrogach i konserwacją tychże;
- c) skreślić w podaniu dotychczasowy przebieg życia i zatrudnienie przy poparciu tegóż odnośnymi świadectwami.

Pierwszeństwo w uzyskaniu powyższej posady zastrzega się wysłużonym podoficerom oddziałów technicznych c. ik. wojska.

Podania wnosić należy do Wydziału powiatowego w Chrzanowie bądź bezpośrednio bądź też jeżeli kandydat zostaje w służbie, za pośrednictw. swej władzy przełożonej najdalej do dnia 10 marca 1908.

V. Prezes
E. Mycielski mp.

Sekretarz
Dr. Wł. Majewski mp.

Kilku chłopców

Do roznoszenia dziennika przyjmie na stałą pensję ekspedycja Głosu Narodu, w Krakowie ul. św. Krzyża 1. 7.

Wielkie wrażenie wywołał w kołach lekarskich i u szerokiej publiczności

wyśledek amerykańskiej wody na włosy

Lovacriny

Prawnie ochroniona, odznaczona w Wiedniu i Brukseli w r. 1906 złotym medalem, dyplomem i przyżem honorowym. Lovacrina jest jedyną wodą na włosy, którą zaleca przeszło 2000 lekarzy, a prasa medyczna popiera. Lovacrina działa tak dalece na cebulki, że po 8 dniach wytwarzania niezawodnie włosy na głowie i brodzie i w ogóle gdzie to jest możliwe. Łupież, strupy, i wypad włosów znika pod gwarancją, po jednorazowym użyciu. Mamy dowody, że przeszło 100.000 łysych i niemających zarostu przez używ. Lovacriny

uyskali bujny porost włosów. Lovacrina wytwarza gęsty i długi włos, a posiadające włosy odzyskują powoli swoją pierwotną barwę. Cena wielkiej flaszki Lovacriny, wystarczającej na kilka miesięcy K. 5. — 3 flaszki 12 K., 6 flaszek 20 K. Do uzyskania sympatycznie białej, czystej i delikatnej cery na twarzy, rękach i całym ciele, wolnej od wszelkiej nieczystości, jak: Wągrzy, pieg, liszaje itd. używajcie absolutnie nieszkodl. dotąd nieprześcignionych prepar. „Lovacrina“. Mydło „Lovacrina“ po 1 K. 3 szt. K. 2.30. Ciemu „Lovacrina“ w słoiku, po 2 i 3 K. Wody toaletowej „Lovacrina“ we flaszce po 3 i 5 K. Pudro „Lovacrina“ (biały, różowy, kremowy) w pud. po 2 i 3 K. Wysyła za zaliczką lub poprzed. nadesł. pieniędzy przez gł. skład: M. Feith Następca, Wien VI. Mariahilferstr. 45. Do nabycia również w wielu aptekach, drogueryach i składach perfum. W Krakowie do nabycia: I. Hanak i Sp. droguerya Szewka 5, Reim i Sp.

Climax

Motory poruszane ropą Najtańsza

siła poruszająca

Fabryka motorów Bachrich et Co Wien XIX.

JEDYNA W KRAJU

FABRYKA PASÓW

maszynowych

Ignacego Wurma

w Krakowie ul. Kanonicza 1. 18.

!Xuchenne Masło świeże!

Wysyłam pocztą w 5 kg. skrzynkach za pobraniem pocztowym i franko Netto 4 1/2 kg za 10 koron 4 kg „ 9

Koleją w większych ilościach za 1 kg. do stacji kolejowej Słotwina. Leon Winstal w Tymowy.

Poszukuje się zaraz na prowincye

filozofa

lub studenta do przygotowania ucznia i zdania egzaminu z IV-tej relanej. A. G. Pesta rest Balice koło Krakowa. 201

3.000 koron

posiadam, które chciałbym przeznaczyć choćby do częściowej spółki jakiegokolwiek przedsiębiorstwa przemysłowego lub handlowego w Krakowie już istniejącego bądź też otworzyć się mającego. Również popołudniu sam mogę być tamże czynnym. Wiadomość: pest. rest. Kraków „J. W. 3.000“

C. i k. Dyrekcja Inżynierii w Krakowie. L. 477.

Ogłoszenie.

Dnia 2 marca b. r. odbędzie się o godzinie 9 1/2 przedpołudniem na gruntach fortyfikacyjnych pod kopcem Kościuszki sprzedarz w drodze ustnej licytacji około 500 sztuk drzew na pniu różnego przekroju.

Drzewa oglądać można w dniach 27 i 28 b. m. od godziny 9 do 12 przedpołudniem.

Blizszych wiadomości udzieli w wspomnianych dniach kierownictwo budowy na miejscu; ewentualnie można zasięgnąć takowe w Dyrekcji inżynierii (ul. Grodzka 1. 57).

Mieszkanie

przy starszej osobie dla inteligentnej pani od 1-go marca. Karnalicka 15 parter na lewo drugie drzwi wiadomość od 3-ciej do 6-tej.

Hotel GEORGE'A

we Lwowie, zupełnie odnowiony i rozszerzony, jest do wydzierżawienia począwszy od 1 kwietnia 1908.

Blizszych szczegółów i warunków udziela Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń Urzędników prywatnych we Lwowie jako właściciel. 177

CZYTELNIA

Dzienników i czasopism. 6 Mikołajska 6 I piętro

! Przeszło 170 pism!

Polskich, francuskich, niemieckich, angielskich, włoskich, rosyjskich.

otwarta od 8 z r. do 9-tej w.

Wstęp 20 hulerzy.

Abonament.

Nie kupuję nic ani w Hamburgu ani w Bremie, zpraz żadne niemieckie ręce nie przechodzą moje herbaty z Rączką.

Importuję je z Chin, Ceylonu lub z Anglii wprost na Tryest i wagonem całym do Krakowa.

Magazyn

ZUBIUSZA GROSEGO
Kraków, Rynek 34. Pałac Spiski.

Bank Galicyjski dla Handlu i Przemysłu

w Krakowie, Rynek główny Nr. 25.

wynajmuje

(SCHOWKI SAFE-DEPOSITS)

w specjalnie na ten cel urządzonym do dyskret. przechowania depozytów pod własnym kluczem.

Należytość za ujem schowka zależy jest od wielkości schowka i wynosi roczne k. 30.— lub k. 25.—

Blizszych informacji udziela Kantor Banku.

BANK przyjmuje wkładki oszczędności

n książeczki wkł dkowe za

4 1/2 %

Odziennem procentowaniem

oraz wydaje imienne lub na okaziciela opiewające

4 1/2 % ASYGNATY KASOWE

z 30 dniowem wypowiedzeniem

4 % z 15 dniowem wypowiedzeniem. **3 1/2 %** z 8 dniowem wypowiedzeniem i oprocentowuje dawne 5 % asygnaty z 30 dniowem wypowiedzeniem począwszy od dnia 15 marca 1908 po 4 1/2 %.

Kasa Banku otwarta codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt od godz. 9 do 1 w południe i do 3 do 4 i pół popoł.

R. Ditmar

Kraków, Rynek 13. poleca obok lamp i świeczników elektrycznych

świeżo założony

skład porcelany i szkła stołowego. Wybór wielki. — Ceny przystępne.

5 koron więcej zarobku dziennego

Towarzystwo domowych robót pończoszowych. Poszukujemy osób obojga płci do plecienia na naszej maszynie. Prosta i szybka praca przez cały rok w domu. Wiadomości przedwstępnych nie potrzeba. Odległość nie stanowi przeszkody, a my sprzedajemy robotę.

Towarzystwo domowych robót pończoszowych
Thos. H. Whittik i Ska, Praga, Františkoob nabrzezi 6—194. 1070

Technikum Mittweida

Dyrektor: Prof. A. Holzt. Królestwo Saska.

Wyższy Zakł. naukowy dla wykształcenia w elektrotechnice i budowie maszyn. Oddzielne oddziały dla inżynierów, techników i wermistrzów. Laboratoria elektrotechniczne i maszynowe. Warsztaty fabryczno-naukowe. W roku szkolnym 36 było kształcących się 3619. Programy etc. udziela Sekretaryat.

Miód patoka

kuracyjny i deserowy z własnej palenki, wysyła w 5 kg. puszkach po 6 kor. opłacone, Ks. Wl. Mirkka proboszcz, Kupezyńce, p. Denysów

Parcele

przy ul. Topolowej tanio do sprzedania. Wiad.: ul. Tomazsa 1. 20 właścicieli. 76

Biuro Towarz. prawnej ochrony podatników

przeniesione zostało z dniem 1 grudnia b. r. na

ul. Jagiellońską 1. 9

naprzeciw Redakcyi „Now. Reformy“

Janson Barbis w Karz wysyła szlachetne kanarki-spiewaki o najpiękniejszej, głębokiej tonacji i śpiewie słowiczym od 8 do 30 Mk. opl.

Ciąg dalszy spisu: Przewodnik Stanisława Cyrankiewicza o grobach i pomnikach w kościołach i cmentarzach Krakowa, Podgórze i Zwierzynca z... zawierać będzie;

Grobowce i pomniki Biskupów krakowskich w katedrze na Wawelu; Grobowce i pomniki Kantoników katedralnych, pochowanych w katedrze na Wawelu i na cmentarzu krakowskim;

Spis pomników, tablic i nagrobków w kościołach krakowskich i św. Salwatora na Zwierzynce;

Groby wieczyste zgromadzeń zakonnych na cmentarzu i wygasłego klasztoru PP. Scholastyzek, PP. Kamulanek, obecna szkoła św. Kingi dawniej ich kościół i klasztor; Grobowiec wspólny Weteranów z roku 1830—1831;

Wspólna mogiła zastrzelonych w roku 1848;

Pomnik poległych za ojczyznę w r. 1863 znajdujących się na cmentarzu krakowskim;

Pomniki mistrzów: pióra, pędzla, dłu ta, lutni i t. p. na cmentarzu krakowskim;

Wspomnienia pośmiertne członków partii demokratycznej robotników którzy pracowali dla idei i są pochowani na cmentarzu w Krakowie, Podgórze i Zwierzynce.

Kronika cmentarna;

Cmentarz krakowski ze spisem pomników i grobów spoczywających tamże, ułożony alfabetycznie;

Cmentarz Podgórze (stary i nowy) ze spisem pomników i grobów;

Cmentarz Zwierzyniecki (stary i nowy) wraz z cmentarzem znajdującym się około kościoła św. Salwatora, w kościółku tym grobi są pochowane 29 zakonnic SS. Norbertanek z ksenią Ewą Stopiecką za której staraniem dokonana została beatyfikacja błogosławionej Bronisławy w r. 1840, gdzie ma swą kaplicę u stóp kopca Kosiuszki.

Plan cmentarza krakowskiego. Wszystkim Paniom i Panom biorącym udział przez 12 lat w tem przykrem i mozolnem wydawnictwie składa podziękowanie wydawca tegoż Przewodnika cmentarnego

Stanisław Cyrankiewicz.

Kuracyjny chleb „Simonna“

poleca handel pod firmą

Wojciech Olszowski

w KRAKOWIE,

Mały Rynek, róg ul. Szpitalnej.

„Przewodnik dla Organistów“

zawierający wskazówki jak organy w dobrym stanie utrzymywać, reparacje i strojenie ich samemu uskutecznić i t. d. jest do nabycia w Administr. „Głosu Narodu.“

Cena egz. broszur. k. 3.—

„ „ „ oprawnego w półpłd-tno k. 4.—

Na przesyłkę doręczyć należy hal. 45.

Wysyła się tylko za nadesłaniem sadatku lub należytości z góry.

Sery Groyer

po 1 kr. 00 za 1 kg.

Sery Camembert

po 50 hl. za krążek

wysyła za naliczką:

Serownia X. Czartoryskiego, w Szówsku p. Jarosław.

2-ch kawalerów

poszukuje pokój z utrzymaniem lub bez, od 1 Marca, wiadomość w Adm. „Głosu Narod.“

Marka ochronna: „Kotwica“

Liniment. Capsici comp., zastęplone

Pain-Expelleru,

jest powszechnie znane jako wyśmienite, bole uśmierdzające nacieranie; do nabycia we wszystkich aptekach po cenie 80 hal., K 1.40 i 2 K. Przy kupnie tego powszechnie ulubionego środka domowego należy przyjmować tylko butelki oryginalne w pudełkach z nazwą ochronną marką „kotwica“; wtenas jest pewność, że się otrzymało wyrob oryginalny.

Apteka Dr. Bieberta pod „srebrnym lwem“ w Pradze, ulica Elżbiety No. 5 nowy. Wynikła ochronna.

Ważne dla wyjeżdżających do Brazylii!

Słownik portugalsko-polski

opracowany pod redakcją P. B. Szanowskiego, wyszedł z druku

Wydawca: P. B. Szanowski, Kraków, ul. Tomazsa 1.

Cena egzemplarza: w półkrowny 1 kor. — 1 zł. 50 kop. w obrotowej oprawie 2 kor. — 1 zł. 25 kop. w twardym 3 kor. — 1 zł. 50 kop.